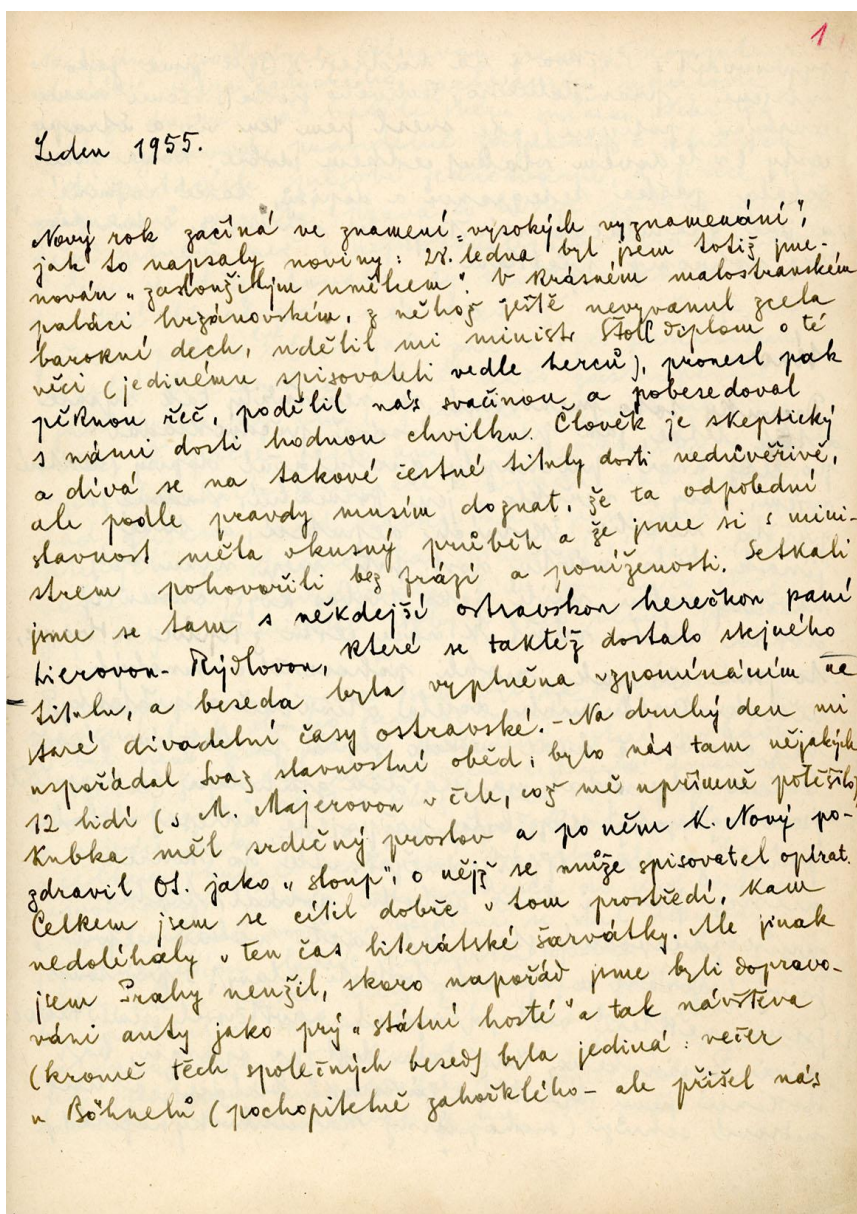

Vojtěch
Martínka

Pracovní list „Dokumenty ze života Vojtěcha Martínka“

I. Pokuste se ve dvojicích přečíst následující úryvek z Martínkovy deníku ze začátku roku 1955. Prodiskutujte spolu hůře čitelné a nesrozumitelné výrazy (označte si je). Zkuste odhadnout smysl výpovědi i navzdory překážkám. Pak smysl těchto částí proberte spolu s ostatními a vyučujícím.

DESET TVÁŘÍ VOJTĚCHA MARTÍNKY

Významný český spisovatel, literární kritik a publicista
* 11. dubna 1887 Brušperk
† 25. dubna 1960 Ostrava

Vojtěch
Martínek

2
vyprovodit (Fracthou i na nádraží). Byli jsme jako
vytržení z pravidelného, řádného života (všichni memo-
cenkyři podřízení), ale měl jsem ten vír a štrapy-
vesty (v ledovém slámu celkem dobře. Dříve jsme
čekala přišla telegramy a dopisy, takže rovinu
a jiné gratulační návštěvy, ale věřím, že i tu stěm
bez pohromy přečkám.

*

Hnor.

Dopisky toho jmenovitě se neuvěřily, tak rychle
a tak lehce, jak jsem přirovnal předpokládal.
po celý hnor přicházely gratulační dopisy (někteří
ovšem, "aby se nevědělo", jen formální, studené),
přišlo několik školních deputací a také
jinak bylo návštěv dost. Pět mezi nimi byly
návštěvy velmi milé, jako třeba když chocořský
doktor lékařka volal k nám cestu z Teplic n. Hranic,
to jsme si pak mohli pohovořit o mnohých
věcech kulturních docela otevřeně a přátelsky,
bez obav, že bude někdo shlířel po každém slově.
Dojem odpovídat na každou gratulaci (a odpovídal
jsem vždycky, když byla připojena adresa) byla
práce zrovna nejzajímavější. Ale do konce
měsíce jsem i takto sobotu zlobal, třeba
můj zdravotní stav byl často velmi nepří-
znivý (závrati a úporná bolest hlavy). Při tom
jsem některé věci vyřizoval: navštívil jsem v nemoc-
nici Rusinského, jazy tam byl po operaci, ba
dokonce jsem byl i na "žákovské beridce" a na
mírné schůzi (schoptáři) Kanaadský referát.)

- 1) Zjistěte, co znamenal titul „zasloužilého umělce“ v dobách socialismu. V kolika letech ho Martínek získal? Znáte nějakou další osobnost, která ho získala?

DESET TVÁŘÍ VOJTĚCHA MARTÍNEKA

Významný český spisovatel, literární kritik a publicista

* 11. dubna 1887 Brušperk
† 25. dubna 1960 Ostrava

*Vojtěch
Martínek*

- 2) Jak podle těchto deníkových zápisů Martínek přijímal slávu spojenou se svými spisovatelskými úspěchy a daným vyznamenáním? Dá se z textu usuzovat i na jeho vztah k okolnímu světu obecně?

- 3) Martínek hovoří o setkání s „ministrem Štollem“. Zkuste dohledat celé jeho jméno a zjistěte, jakou roli sehrál v české kultuře 50. let. Pokuste se jeho působení na kulturu zhodnotit.

DESET TVÁŘÍ VOJTĚCHA MARTÍNKY

Významný český spisovatel, literární kritik a publicista
* 11. dubna 1887 Brušperk
† 25. dubna 1960 Ostrava

Vojtěch
Martínek

II. Pokuste se přečíst a pochopit text dopisu, který napsal Martínek básníku Petru Bezručovi 6. ledna 1956. Opakujte postup jako dříve v případě deníku.

Drahý mistře,
pan Ježek odevzdal mi Vaš milý listek
s obdivem Červeného domku; děkuji Vám
srdčně za laskavost a přejí v novém roce
nejlepší životní pohodu.
Havěť mi přináší historii dopis p. Vo-
chaly s vloženými Vašimi listem a photo-
graphem komolení lidových mluvních nářev.
Poděpsal jsem jej rád, protože i já souhlasím,
že zakoreněná jmena (i když jsou přej a dia-
lektyčka) se nemají měnit a opravovat.
Mrditku sice všechny fantazie p. V. o lašském
národě, ale v této věci má plnou pravdu.
Sni novému jmenem a Havěťov "nejsem zrovna
nadšen, ale bylo dříve s velicejší hlučnou.
Jsem, drahý mistře, přeštel p. Vo-
ch. a ho podepsat i duchovnímu represen-

tantu kraj v. M. "Ach, to je lichotka,
nad kterou jsem se opravdu zatevenal.
Jistě mi tato hodnota nepatří. Jinak
ke všem Vašim vývodům (redaktorů,
na Kresách, hodnota nářev) nadšeně
přiznávají.
Přeji Vám, drahý mistře, především
mnoho pevného zdraví.
Odevaný
Vojtěch Martínek
v Hrabůvce 6. 1. 1956.

DESET TVÁŘÍ VOJTĚCHA MARTÍNKY

Významný český spisovatel, literární kritik a publicista
* 11. dubna 1887 Brušperk
† 25. dubna 1960 Ostrava

*Vojtěch
Martínek*

1) Dá se z dopisu usuzovat na vztah mezi oběma spisovateli? Pokus se něco k jejich kontaktům dohledat na webové stránce www.vojtech-martinek.cz

2) Najděte v dopise projev autorské skromnosti, a naopak projevované úcty.

3) Co myslí Martínek „Červeným domkem“?

DESET TVÁŘÍ VOJTĚCHA MARTÍNEKA

Významný český spisovatel, literární kritik a publicista
* 11. dubna 1887 Brušperk
† 25. dubna 1960 Ostrava

Vojtěch
Martínek

- 4) V dopise se hovoří o protestu proti „komolení lidových místních názvů“ – dokážete dohledat nějakou báseň z Bezručových *Slezských písní*, která se otázky změny místních jmen dotýká? Proč spisovatelům z regionu Ostravska vadily oficiální změny názvů obcí či řek?
- 5) Martínek s Bezručem vyslovují i svou nechuť ke jménu města Havířov – víte, kdy a jak vzniklo? Jak jeho název vznikl a co vyjadřuje?
- 6) V dopise se zmiňuje souhlas s názorem Bezruče na dílo s názvem *Na kresách*. Ačkoli nevíme, co konkrétně zde Martínek myslí, můžeme určit o díle jakého autora hovoří. Jaký vztah měl ke knihám tohoto autora Martínek? Věnoval se jim nějak blíže?